

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÖĞRENİYORUM AMA NASIL?

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Öğrenme ve verimli çalışma stratejilerini açıklar. / 16. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprağı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde gözden geçirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının öğrenme ve verimli ders çalışma stratejilerini açıklamak olduğu söylenir. 2. Uygulayıcı tarafından tahta ikiye bölünür ve bir tarafa öğrenme stratejileri diğer tarafa verimli ders çalışma stratejileri yazılır. 3. Öğrencilere "öğrenme stratejileri" denilince ne anladıkları sorulur ve gönüllü öğrencilerden cevapları alınır. 4. Ardından öğrencilere "verimli ders çalışma teknikleri" denildiğinde akıllarına neler geldiği sorulur ve gönüllü öğrencilerin cevapları alınır. 5. Sınıftaki öğrencilere beşerli veya altışarlı guruplara ayrılırlar. Her gruba Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. 6. Öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılır: <p><i>"Öğrenme stratejileri bir konuyu öğrenirken izlediğimiz yok, gerçekleştirdiğimiz adımlardır. Belleğimiz bir kütüphaneye benzetilebilir. Sizde bir kütüphaneci olduğunuzu hayal edin. Bu kütüphaneye kitaplar nereden geliyor, onları alıp raflara nasıl bir sistematik ile yerleştiriyorsunuz, tekrar ihtiyacınız olduğunda kitapları nasıl buluyor ve getiriyorsunuz? İşte bilginin öğrenilmesi sürecinde de bilgilerin alınıp nasıl işlendiği, bu bilgilerin kalıcı olması için neler yaptığınız, nasıl anlamlandırdığınız önemlidir. Pek çok öğrenme stratejisi vardır. Biz bu gün sadece birkaç tanesine değineceğiz. Örneğin dikkat stratejileri bir konuya dikkat etmenizi, hangi bilgilerin gerekli olduğunu ve belleğimize göndereceğimizi ayırt etmenizi sağlar. Tekrar stratejileri ise bilginin zihinsel olarak tekrar edilmesini içerir. Bilgiler arasında ilişki kurarak bilgiyi anlamlandırdığımız stratejiler ise anlamlandırma stratejileridir. Verimli ders çalışma teknikleri ise başarıyı artıran ve öğrenmeyi kolaylaştıran becerilerdir. Rastgele ve bilinçsizce çalışmak değil,</i></p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

bir plan ve sistematikte çalışmaya işaret eder. Bu beceriler sonradan öğrenilebilir ve geliştirilebilir."

7. Açıklamanın ardından öğrencilerden gruplar hâlinde çalışarak Çalışma Yaprağı-1'de verilen ifadeleri uygun yerlere yerleştirmeleri istenir.
8. Tüm gruplar çalışmalarını tamamladıktan sonra öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilerek gönüllü gruplardan cevap vermeleri istenir. Cevaplar verilirken ilk gruptan sonra varsa farklılıkların ifade edilmesine fırsat tanınır.
 - Çalışma yaprağında hangi stratejiler dikkat stratejileridir?
 - Çalışma yaprağında hangi stratejiler tekrar stratejileridir?
 - Çalışma yaprağında hangi stratejiler anlamlandırmayı artırıcı stratejileridir?
 - Çalışma yaprağındaki ifadelerden hangileri verimli ders çalışma teknikleridir?
9. Grupların cevapları alındıktan, benzerlikler ve farklılıklar konuşulduktan sonra Etkinlik Bilgi Notu'nda verilen cevaplar öğrenciler ile yansıtılarak paylaşılır. Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:
 - Bu etkinlikte belirtilen stratejilerden ve tekniklerden hangilerini daha önce kullanıyordunuz?
 - Bu etkinlikle yeni hangi bilgileri öğrendiniz?
 - Öğrenme stratejilerini ve verimli ders çalışma tekniklerini bilip uygulamanın öğrenme ve başarı üzerindeki etkisi nedir?
10. Cevaplar alındıktan sonra uygulayıcı anlatılan stratejilerin kullanıldığında öğrenme ve verimli çalışma deneyimlerinin kalıcı olacağını vurgulayarak etkinliği sonlandırır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden daha sonraki öğrenme ve ders çalışma etkinliklerinde bu yöntemleri kullanmaları ve görüşlerini not etmeleri istenir.
2. Öğrencilerden etkinlik bilgi notunda yer alan stratejilerden merak ettiklerini araştırmaları ve uygulamaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilere öğrenme stratejileri ve verimli ders çalışma teknikleri farklı zamanlarda da bölüm bölüm tekrar edilebilir, derslerde denemeleri için hatırlatıcı bilgiler sunulabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Kazanımların değerlendirilmesi aşamasında stratejileri içeren gözlem formları hazırlanarak öğrencilerin kullandıkları stratejileri işaretlemeleri istenerek öğrenme ürünleri farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hicran ÇETİN GÜNDÜZ, Şeyma BAYRAM

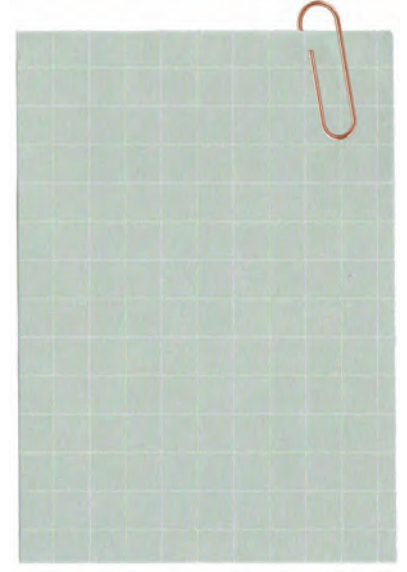
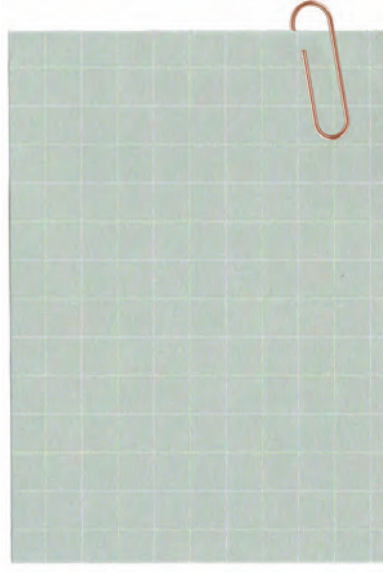
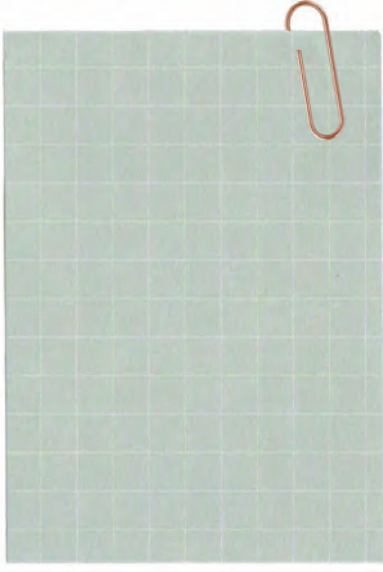
Çalışma Yaprağı 1

Öğrenme Stratejileri

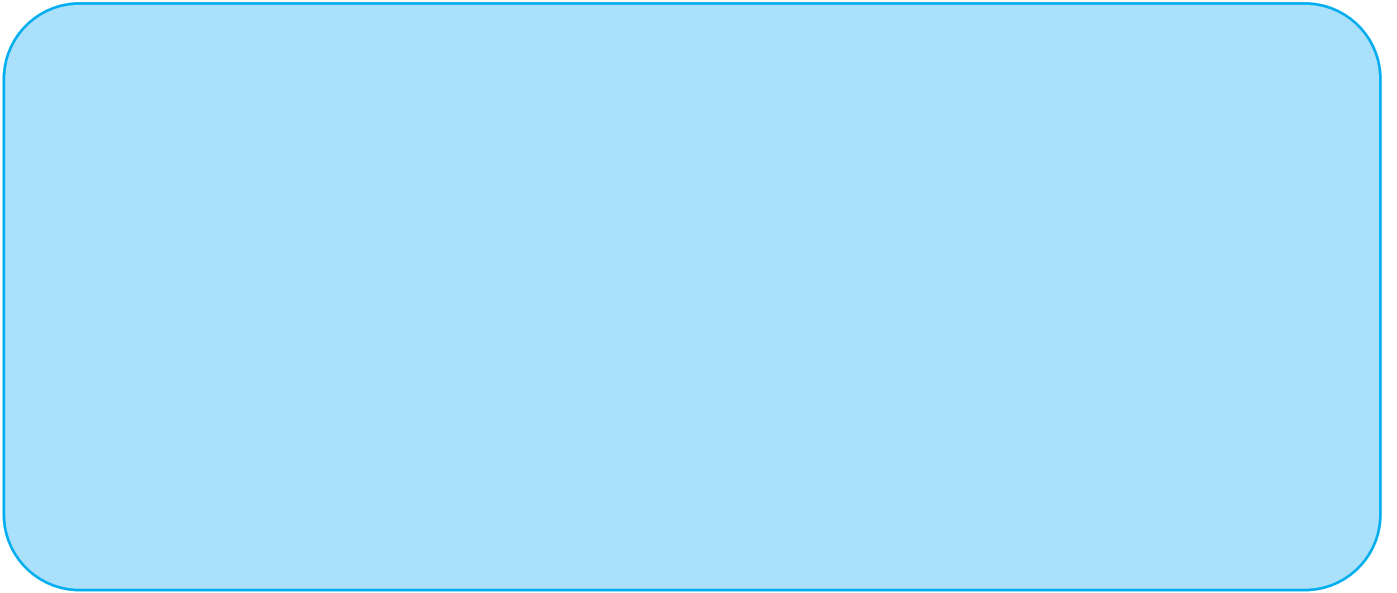
Dikkat Stratejileri

Tekrar Stratejileri

Anlamlandırmayı Artırıcı
Stratejiler

Verimli Ders Çalışma Teknikleri

Aşağıda verilen her ifadeyi Çalışma Yaprığı 1'in ilk sayfasında verilen uygun bölümlere yerleştiriniz. Bazı ifadeler iki kez yazılmıştır ve farklı yerlere yerleşmesi gerekmektedir.

<ul style="list-style-type: none">• Soru çözme• Amaç belirleme• Bilgileri kategorilere ayırma ve sınıflandırma• Şekil içine al• Metinde yazılanların altını çiz• Zihin gezintisine dikkat edilmesi (Tek bir şeye odaklanın)• Farklı renkle yaz• Değiştirmeden özetleme• Anahtar kelimeler çıkarma• Not alma• Zamanı verimli kullanma• Uygun çalışma ortamını oluşturma• Metnin kenarına not al• Bir metni sesli veya içinden tekrarlama• Dikkat dağıtan, verimi düşüren etkenleri ortadan kaldırılması (telefon, TV, dağınıklık vb.)	<ul style="list-style-type: none">• Yeni öğrenilen bir konuyu geçmişte öğrenilen bir konu ile ilişkilendirme• Önemli yerlerin altını yeniden okuyarak çizme• Yanına semboller koy (yıldız, tik vb.)• Büyük harfle yaz• Açken, uykusuzken ders çalışılmaması• Kendi sözcüklerinde ifadeler kullanarak özet çıkarma• Yeniden dinleme• Not tutulması• Başkasına anlatma• Tekrar yapılması• Plan yapma• Derslere önceden hazırlık yapılması• Konuyu parçalara bölerek öğrenme
--	---

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Strateji kelime anlamı olarak, bir hedefe ulaşmak için izlenen yol ya da bir planın uygulamaya konulması; öğrenme stratejileri, bir bireyin ya da öğrenenin öğrenme sürecinde uğraştığı düşünce, davranışlar ve öğrenmeyi gerçekleştirmek için kullandığı planlar olarak tanımlanmaktadır. Bilişsel psikolojide bulunan bilgiyi işleme modelindeki temel ilkelere dayalı olarak bilişsel işlemi kolaylaştıracak ya da aktif hale getirecek araçlar ya da teknikler olarak işlev görmektedir.

Öğrencinin bir konuya ilgisini çekmesini ve çevreden gelen bilginin birey için gerekli olanlarının kısa süreli belleğe geçişini sağlayan olguya dikkat denilmektedir. Bu nedenle öğrencinin öğreneceği hedef ile ilgili dikkatini belirginleştirilmesi ve yoğunlaştırması öğrenmeyi sağlamasında yardımcı olacaktır. Farklı renkte yazma, altını çizme, şekil içine alma, yanına sembol koyma ve büyük harfle yazma dikkat stratejileri arasında yer almaktadır.

Kısa süreli belleğin aldığı bilgi miktarı ve bilginin burada kalış süresi bakımından bazı sınırlılıkları bulunmakta, bu sınırlılıkları azaltmak için zihinsel tekrar ve gruplandırma stratejileri kullanılmaktadır. Zihinsel tekrar stratejileri, birtakım formülleri tekrar etme ya da bir kaynaktaki bilgileri aynen tekrar etme gibi yöntemlerden oluşmaktadır. Ancak araştırmacılar tekrar stratejisinin ezberlemeye dayalı olması nedeniyle tek başına anlamlı olmadığını, anlamlandırmayı artırıcı stratejiler ile birlikte kullanılmasının faydalı olacağını belirtmişlerdir Soru çözme, yeniden dinleme, tekrar okuma ve yazma, başkasına anlatma tekrar stratejileri arasında yer almaktadır.

Anlamlı öğrenmeyi sağlamak amacıyla bilgi birikimleri arasında ilişki kurmaya dayanan stratejilere anlamlandırmayı artıran stratejiler denilmektedir. Bu strateji ile öğrenilmek istenen yeni bilgi, daha önce öğrenilen ve uzun süreli bellekte var olan bilgilerle bütünleştirilir ve zihinlerinde yeni anlamlar kurularak öğrenilir. Özet çıkarma, anahtar kelimeler çıkarma, not alma, yeni öğrenilen bir konuyu geçmişte öğrenilen bir konu ile ilişkilendirme, bilgileri kategorilere ayırma ve sınıflandırma anlamlandırmayı artırıcı stratejiler arasında yer almaktadır.

Öğrenme Stratejileri

Dikkat stratejileri	Tekrar stratejileri	Anlamlandırma Stratejileri
<ul style="list-style-type: none">• Metinde yazılanların altını çiz• Farklı renkle yaz• Şekil içine al• Yanına semboller koy (yıldız, tik vb)• Büyük harfle yaz• Metnin kenarına not al• Anlamadığın yerin yanına soru işareti koy	<ul style="list-style-type: none">• Bir metni sesli veya içinden tekrarlama,• Değiştirmeden özetleme,• Soru çözme,• Yeniden dinleme,• Başkasına anlatma• Önemli yerlerin altını yeniden okuyarak çizme	<ul style="list-style-type: none">• Kendi sözcüklerinde ifadeler kullanarak özet çıkarma,• Anahtar kelimeler çıkarma,• Not alma,• Yeni öğrenilen bir konuyu geçmişte öğrenilen bir konu ile ilişkilendirme,• Bilgileri kategorilere ayırma ve sınıflandırma

Verimli Ders Çalışma Teknikleri

Amaç belirleme Plan yapma Zamanı verimli kullanma Uygun çalışma ortamını oluşturma Dikkat dağıtan, verimi düşüren etkenleri ortadan kaldırılması (telefon, tv, dağınıklık vb) Tekrar yapılması Derslere önceden hazırlık yapılması Zihin gezintisine dikkat edilmesi (Tek bir şeye odaklanın) Not tutulması Açken, uykusuzken ders çalışılmaması Konuyu parçalara bölerek öğrenme

KAYNAK

Orkun, M. A. & Bayırlı, A. (2019). Öğrenme stratejileri ve öğretimi. Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, 2 (1), 64-74.